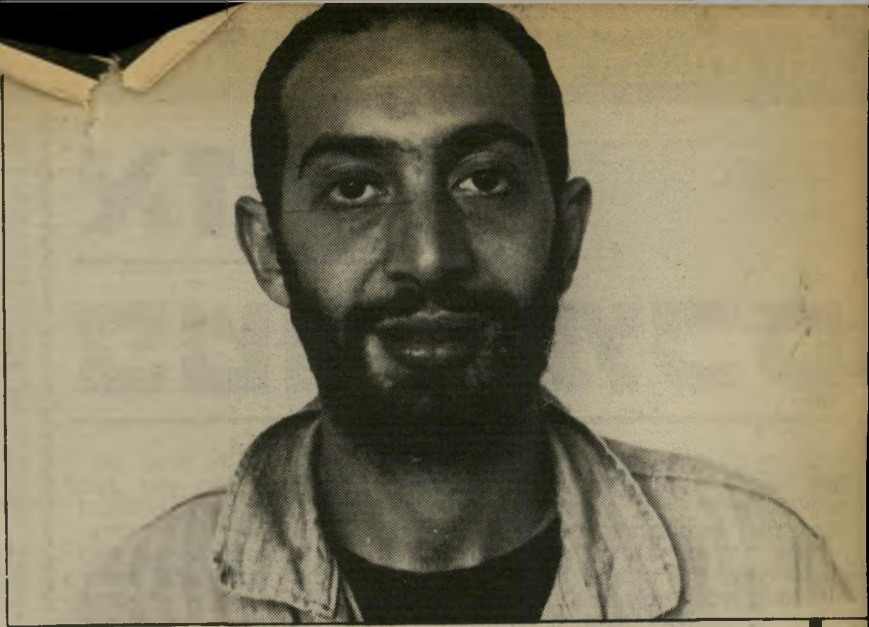

ליצן? גאון? - צופי הטלוויזיה תמהו כשראו

החוזר בתשובה האלגי'רי שנמש קאריירה

המוראל של מוראלי

באציאות ועל הבימה ז'אן ברנאר, שקנה לו שם בתיאטרון המחזרת הצרפתי, התפרסם בפאריס בעיקר כמחזאי וכשחקן. בתמונה למטה: משחק פרופסור מנוון באחת מהצגותיו באפריס.

ובסוף היא מתאבדת בה. הרעיון המרכזי היה להושיב את הקהל על הבימה ולתת לנכים את כל האולם. הם חצו את האולם כגיצי אש, צחקו, שרו ושיחקו באופן ש"שום תיאטרון לא היה יכול להשתוות לו".

מותר גם

ביהדות

ז'אן אן ברנאר נולד באלג'יריה. לחתך שואה תרבותית. לפי הגדרתו. "השר" אה באירופה היתה גופנית ובאלג'יריה היא היתה תרבותית. היהודים היו בתהליך של התבוללות גוראה. בין המיעוטים היו הם היחידים שניתנה להם אורחות צרפתית והם רצו, כמובן, להיות צרפתים לכל דבר".

בגיל 18 הוא הגיע לפאריס, ללימודי

תשובה מיוחד במינו. שהחליט לפני שני תיים לעלות ארצה. בשנתיים אלה הספיק לביים שני סרטים קצרים. שתי תוכניות רדיו, להרצות באוניברסיטת תל-אביב ובי אוניברסיטת ירושלים, לכתוב ולביים בי אוניברסיטת תל-אביב מלודרמה מודרנית בשם סטריפ, שקצרה הצלחה רבה. בעיקר כותיה הזמן לביים את גימפל תם לבש-ביס זינגר בחצאן הירושלמי.

יצירתו הראשונה של ז'אן ברנאר בי ישראל היתה סרט בהשתתפותה של ימי-מה מילוא המנוחה. כשהגעתי לפני כש-שנתיים לירושלים, תיכננתי לעשות שיבעה סרטים ללימוד עברית קלה. כאיש-קולי נוע עבדתי בהתנדבות במעבדת וידיאו של הסוכנות היהודית. חילקתי את הסרטי-סטים לפי צבעים. הסרט הראשון היה הסרט הלבן. הכל היה לבן - תיפאורה, בגדים ואיפור. היה זה סיפור של חתונה בסיגנון קומדיה קלה. התפקיד הראשי היה מיועד לזקנה בת 87, שמתחתנת בפעם הראשונה. חיפשתי בכל ירושלים שחקנית זקנה שמעתי על ימימה מילוא. צילצלתי אליה והיא ענתה לי בצרפתית רהוטה - בוא מייד!"

"יש מקום

לגאונות"

ז'אן אן מספר בשטף, כשנסטרו המזוקן נוטה קדימה וידיו אינן מוסקות ללוות את דיבורו המהיר והצלף. ימימה קראה את הסכסס והסכימה ומייד, הצילוי-מים נערכו במשך עשרה ימים בדירתה הפרטית. הסתבר לי שימימה היתה חולה מאוד ומחורבת לבלון חמצן, וכל שלושה משפטים נאלצו להפסיק, להוציא את הבלונים ולהבר אותם שוב. אי-על-פי-כן, לא הפסקנו לצחוק במשך כל זמן הצילוי-מים. ימימה הופיעה בכל גדולתה - אילתרה, שרה ורקדה בחיוניות על-אנושית.

עריכת הסרט התארכה יותר מהרגיל, בגלל האופי המיוחד של הצילומים. כל שלושה משפטים הייתי צריך להכניס תמונה של מישהו אחר, לפני מותה ביקרתי אותה בבית-החולים. היא ביקשה מהאחות להביא לי כיסא והמשיכה לתת לי רשימה של כתובות וטלפונים שעשויים לעזור לי. שלושה שבועות אחרי הצילוי-מים היא נפטרה. אוכרת השלושים שלה, שנערכה במועדון צוותא בירושלים, הונצ'ה בה פרמיירה של הסרט. אני יכול לומר עליה רק דבר אחד - יש שחקנים מיק-צועיים המסוגלים לגלם קשת רחבה של תפקידים ויש כאלה היכולים לעשות רק תפקיד אחד, אבל בצורה המתקבלת לגאון-נות. אני חושב שיש מקום גם לגאונות בתיאטרון, למרות שהאופנה היום היא הסכניקה".

אחרי הסרט הוא בא לבית-החולים לנכים אלון שבירושלים, בבאתי לבקר תלמידה של ימימה. היה זה ליל-פורים. מצאתי את כל הנכים מאופרים ולבושים בתלבושות גראנדיוזיות. הם זוו בכיסאות גלגלים בי-חיוניות כל כך גדולה, שהייתי המום. מייד השבתי לעשות איתם תיאטרון. הם נזלקו על הרעיון ותוך יומיים קיבלתי תקציב לפרוייקט.

בבתרי במחזה היפה והחיה למאדאם דהרבומו. וזוהי אגדה עממית המספרת על לדה יפה שחיה בעלי-כורחה עם מיפלצת

צידה חתחול ישן. אל תגעי בו, הוא חולה מאוד, מזהיר הבימאי ז'אן ברנאר מוראלי, או - בנוסה העברי - יהודה מורלי.

בירושלים קוראים לו ז'אן. מי זה ה-טיפוס התמחוני הזה? מגביהים גבה.

השאלה הועברה לכל רחבי הארץ, כש-הופיע בטלוויזיה בתוכנית שעה טובה. איש מצחיק עם כובע קורדרוי חום ומעיל-עור שחור, שדיבר במיבטא צרפתי מתובל בלא מעט חן על ההצגה גימפל תם, המר-עלית בימים אלה בתיאטרון האגון בירור-שלים. ז'אן ברנאר, עשה אותה, אין ספק - השאלה היא רק לכמה זמן. צריך להחזיק לו אצבעות. איך הייתי בטלוי-זיה ז'אן הוא שואל בטלפון, יופי, רק מעיל-העור השחור היה לא לעניין. את חוש-בת? אולי את צודקת. לא קיבלתי אף טלפון, באמת. ועוד איך הוא קיבל, הוא קיבל כמה הצעות לביים קומדיות מוסיק-ליבות כמה ביאליה תיאטרונים בארץ. אסור לפרט. זה מביא מזל רע.

אפשר לראיין אותו בדיוק מהשעה 2 עד 4 זמן כניסת השבת. ז'אן ברנאר טורח בהכנות אחרונות לשבת. בין הכנסת עוף לתנור, מיקלחת מהירה וריצה בהולה ל-מכולת הקרובה, אנהגו עושים מירון מטר-רף נגד הזמן. השוני בינו ובין החוץ השמרני האורתודוכסי, אינו יכול שלא להעלות חיוך. יש ניתוק חד ביני ובינם. אני מודה הרבה יותר עם הישיבות ה-חסידיות. כשאתה ניכנס אליהן, יש מין הרגשה של טירוף, הם ממש משתוללים. השימחה שלהם היא כלי-כך חוקה, שכמה לא ראתי באף מסיבה פאנקיסטית שבה ביקרתי בעבר".

סרטים

ללימוד עברית

ז'אן ברנאר מוראלי הוא שחקן ומחזאי בן 34, צרפתי ממוצא אלגי-רי, שקנה לו שם לא מבוטל בחוגי התיא-טרון האוואנגרדי של פאריס. חוזר בי

צ'הרי יום שישי שכונת בית ישראל השוכנת בקירבת שכונת מאה שערים שבירושלים. דירת חדר צנועה עמוסה במחזות, ספרים ותשמישי-קדושה.

על המיטה מפוזרת ערימת בגדים ולי-

הליצן התיאטרון והחיים הולכים בד בבד בדרונו של ברנאר. בבורסקה פנטאסית" הוגדרה יצירתו.

ימימה בסרט הלבן, יצירתו ה-ראשונה בארץ, כיכבה השחקנית המנוחה ימימה מילוא. היא היתה גאון, אומר ז'אן ברנאר בהתפעלות.

קולנוע ותיאטרון אצל להיקוק ואנטואן ויסט, שהוא היום מנהלו של התיאטרון המודרני הגדול ביותר בפאריס - הפאלה דה שיו. במקביל עשה דוקטורט בתיאטרון על המחזאי הצרפתי פול קלודל, תואר שני על המחזאי ז'אן ז'אנה ובתחום הפי-לוסופיה - תואר שני בנושא "איסור הייצוג בתלמוד הבבלי". בביקשת לדעת אם חל איסור על עשיית תיאטרון ביה"ד. מטתבר שלא. אפשר לעשות תיאטרון ואפילו להעלות תמונות דתיות, בתנאי שלא ידובר בעבודת אלילים או בהאלחת אחת הדמויות במחזה".

בי-1969, בשלהי לימודיו, היה בין חלוצי הקפה-תיאטרון בפאריס. הרעיון המרכזי במחזותיו התמקד בביקורת הריפה על החברה, ולמעשה על התאבדותה. השת-משתי הרבה בתופעה של הטראנסוסטיט גבר המחופש לאשה. מוצאים אותה פע-מים רבות בהיסטוריה של התיאטרון. אצל שייקספיר או בתיאטרון היפאני, לדוגמה.